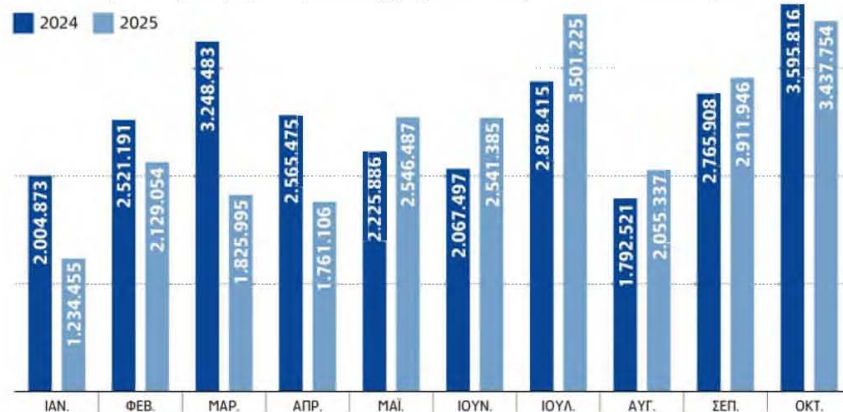

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΣΤΑΤ

Εξέλιξη της οικοδομικής δραστηριότητας, με βάση τον όγκο των νέων οικοδομών (σε m³)

Στην κάθοδο το ασανσέρ της οικοδομής τον Οκτώβριο

Καταγράφηκε μείωση κατά 4,4% στον όγκο νέων κατασκευών

Μείωση παρουσίασε τον Οκτώβριο η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, με βάση τον όγκο των νέων οικοδομών, έπειτα από πέντε μήνες ανοδικής τροχιάς, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

ΣΥΜΦΩΝΑ με την ΕΛΣΤΑΤ, οι εκδοθείσες άδειες της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας, στο σύνολο της χώρας, τον μήνα Οκτώβριο 2025 ανήλθαν σε 2.977, που αντιστοιχούν σε 694.493 m² επιφάνειας και 3.437.754 m³ όγκου, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 14,4% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 4,8% στην επιφάνεια και μείωση κατά 4,4% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024.

Με την προσθήκη και τις διμόσιες οικοδομικής δραστηριότητας, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα, στο σύνολο της χώρας, ανήλθε σε 2.997 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 710.043 m² επιφάνειας και 3.537.905 m³ όγκου, παρουσίασε δηλαδή αύξηση κατά 13,5% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 5,2% στην επιφάνεια και μείωση κατά 3,9% στον όγκο, σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2024.

Η εξέλιξη αυτή αντανάκλα

αυξημένο κόστος υλικών και εργασιών, τις μειωμένες εισροές ξένων κεφαλαίων στην αγορά ακινήτων και το σοκ που προκάλεσε η απόφαση του ΣτΕ για τον ΝΟΚ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι εντός του 2025 η πορεία της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας προσομοιάζει με ασανσέρ, καθώς εμφάνισε αισθητή μείωση από τον Ιανουάριο έως και τον Απρίλιο, στη συνέχεια από τον Μάιο έως και τον Σεπτέμβριο παρουσίασε

■ Η μείωση αντανάκλα το κόστος υλικών και εργασιών, τις μειωμένες εισροές ξένων κεφαλαίων και το σοκ από την απόφαση του ΣτΕ για τον ΝΟΚ.

άνοδο και τον Σεπτέμβριο επανήλθε σε πτωτική τροχιά.

Στο δεκάμηνο

Μειωμένες είναι οι επιδόσεις του οικοδομικού τομέα και στο δεκάμηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2025. Η συνολική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει, στο σύνολο της χώρας, μείωση κατά 4,2% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 12,7% στην επιφάνεια και μείωση κατά 7,1% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο δεκάμηνο του έτους

2024. Επίσης, κατά την ίδια περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2025 η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει, στο σύνολο της χώρας, μείωση κατά 4,2% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 12,6% στην επιφάνεια και μείωση κατά 6,7% στον όγκο, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024.

Την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών, δηλαδή από τον Νοέμβριο 2024 έως τον Οκτώβριο 2025, το μέγεθος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας (ιδιωτικής-δημόσιας) με βάση τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, στο σύνολο της χώρας, ανήλθε σε 29.912 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 6.524.928 m² επιφάνειας και 30.106.119 m³ όγκου.

Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Νοεμβρίου 2023 - Οκτωβρίου 2024 παρατηρήθηκε μείωση κατά 1,7% στον αριθμό των αδειών, μείωση κατά 9,9% στην επιφάνεια και μείωση κατά 8% στον όγκο. Κατά την ίδια χρονική περίοδο Νοεμβρίου 2024 - Οκτωβρίου 2025, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει, στο σύνολο της χώρας, μείωση κατά 1,6% στον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 10% στην επιφάνεια και μείωση κατά 8% στον όγκο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο Νοεμβρίου 2023 - Οκτωβρίου 2024. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

7,1%

μείωση στον όγκο εμφανίζει η οικοδομική δραστηριότητα την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2025 σε σχέση με το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2024.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Γένυ Αβραμίδη

Το κυκλοφοριακό ζήτημα, ο μεγάλος βραχνάς και πηγή αφόρητης ταλαιπωρίας για όσους ζουν στο Λεκανοπέδιο, τέθηκε στο επίκεντρο της κυβερνητικής σύσκεψης στο Μαξίμου, κατά την οποία εξετάστηκε δέσμη μέτρων με στόχο τη διαχείριση της κυκλοφοριακής ασφυξίας που πλέον χτυπάει κόκκινο.

Σε κάθε περίπτωση αναζητούνται λύσεις, καθώς η ασφυξία που τώρα καταγράφεται καθιστά μη βιώσιμο το μοντέλο της καθημερινότητας. Την ώρα δε που, από περίπου 1.500.000 αυτοκίνητα το 2004, σήμερα κυκλοφορούν 5.500.000 οχήματα, αριθμός σχεδόν τετραπλάσιος, γεγονός που καθιστά αδύνατο να χωρέσει ο σημερινός όγκος κυκλοφορίας στις υπάρχουσες υποδομές. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης προήδρευσε της σύσκεψης με τους αρμόδιους υπουργούς, οι δε προτάσεις οι οποίες κατατέθηκαν κινούνται σε τρία επίπεδα: άμεσες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Και θα τεθούν για περαιτέρω επεξεργασία στα συναρμόδια υπουργεία ώστε να πάρουν την τελική μορφή και να παρουσιαστούν σύντομα.

↓ Στις άμεσες προτάσεις εξετάστηκαν μέτρα μείωσης κυκλοφορίας των φορτηγών στον Κηφισό, ωστόσο αποκλείστηκε το ενδεχόμενο πλήρους απαγόρευσης κατά τις ώρες αιχμής (7.00-10.00). Η συγκεκριμένη πρόταση αντιμετώπιζε εξ αρχής τεχνικές δυσκολίες, ενώ είχαν τεθεί προβληματισμοί από τους επαγγελματίες του κλάδου, φορείς και επιμελητήρια.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το μεγαλύτερο πρόβλημα στο συγκεκριμένο μέτρο εντοπίζεται στην εξέλιξη της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ωστόσο, στο κυβερνητικό τραπέζι συζητήθηκαν προτάσεις για περιορισμό των βαρέων οχημάτων, όπως και παρεμβάσεις καλύτερης διαχείρισης των καθημερινών περιστατικών που δημιουργούν καθυστερήσεις.

Υπό αυτό το πρίσμα, στο επιχειρησιακό σκέλος θα εφαρμοστεί σχέδιο δράσης με αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας, drones και ανθρώπινου δυναμικού. Στον σχεδιασμό προβλέπεται η παρουσία μεγάλου αριθμού στελεχών της Τροχαίας στους δρό-

Τρεις άμεσες παρεμβάσεις για την κυκλοφοριακή ασφυξία

Περιορισμός των φορτηγών στο ποτάμι, γρήγορη διαχείριση των περιστατικών που φέρνουν καθυστερήσεις, ρίχνουν στη μάχη drones και μοτοσικλετιστές της Τροχαίας - Τι είπαν στη σύσκεψη στο Μαξίμου για την ταλαιπωρία στους δρόμους

μους, κυρίως με δίκυκλα, ενώ το Κέντρο Επιχειρήσεων θα έχει τον ρόλο του συντονιστή προκειμένου να αποσυμφορηθούν τα σημεία όπου παρατηρούνται προβλήματα.

↓ Στις μεσοπρόθεσμες παρεμβάσεις που εξετάστηκαν εντάσσεται το μέτρο των «έξυπνων» φαναριών. Αυτό έχει αποδώσει στη Θεσσαλονίκη, θα εξεταστεί και για το Λεκανοπέδιο, ενώ μέχρι τέλους του 2026 αναμένεται σημαντική βελτίωση στη συχνότητα των δρομολογίων των ΜΜΜ της Αττικής.

Σε αυτό το πλαίσιο, το υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών ήδη τρέχει ένα φιλόδοξο πλάνο για την αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών με τη μείωση του χρόνου των αποστάσεων και, κατ' επέκταση, της ταλαι-

πωρίας των επιβατών, αλλά και με τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών να αξιολογείται από την κυβέρνηση ως ύψιστη προτεραιότητα.

ΑΥΞΗΣΗ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Στο επίκεντρο του κυβερνητικού σχεδιασμού τίθεται η ενίσχυση των λεωφορείων με στόχο την αύξηση των δρομολογίων, τη μείωση των χρονοαποστάσεων και τη βελτίωση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ. Σε πρώτο πλάνο μπαίνουν οι 15 πρότυπες γραμμές (από το σύνολο των

221 της ΟΣΥ). Πρόκειται για τις Γραμμές 3 (Νέα Φιλαδέλφεια - Άνω Πατήσια - Νέο Ψυχικό), 5 (Λαμπρινή - Σύνταγμα - Τσιγγιφές), 14 (Λαμπρινή - Ιηροκομείο), 040 (Πειραιάς - Σύνταγμα), 224 (Καίσαριανή - Ελευθερίου Βενιζέλου), 550 (Παλαίο Φάληρο - Κηφισιά), 608 (Γαλάτσι - Ακαδημία - Νεκροταφείο Ζωγράφου), 703 (Πειραιάς - Άγιος Ελευθέριος), 843 (Πειραιάς - Πέραμα), Α2 (Ακαδημία - Βούλα μέσω Λεωφόρου Αμφιθέας), Α5 (Ακαδημία - Αγία Παρασκευή - Ανθήσσα), Α7 (Σταυρόνικη - Κη-

φισιά), Α8 (Πολυτεχνείο - Νέα Ιωνία - Μαρούσι), Α13 (Ομόνοια - Κηπούπολη) και Β5 (Σταθμός Λαρίσης - Λεωφόρος Αλεξάνδρας - Αγία Παρασκευή).

Στόχος για τις συγκεκριμένες γραμμές, που, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου, «σπώνουν» τον μεγαλύτερο όγκο του επιβατικού κοινού, είναι κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026 να μειωθούν σημαντικά οι χρονοαποστάσεις, ούτως ώστε να επιτευχθεί το πρώτο τρίμηνο του 2027 το δύσκολο στόχημα για μείωση της χρονοαπόστασης κατά 50%. Αξίζει να σημειωθεί ότι, βάσει του σχεδιασμού στις προαναφερθείσες πρότυπες γραμμές, η χρονοαπόσταση θα είναι κάτω των 10 λεπτών της ώρας. Ο στόχος για τα συχνότερα δρομολόγια συνδυάζεται με το μεγάλο πρό-

Τα «έξυπνα» φανάρια, η ενίσχυση των λεωφορείων, τα νέα έργα στους οδικούς άξονες και η ολοκλήρωση της Γραμμής 4 του μετρό στον σχεδιασμό για την τελική λύση

γραμμα ανανέωσης του στόλου, που, σύμφωνα με τον κυβερνητικό σχεδιασμό, προβλέπει 2.027 λεωφορεία στην Αθήνα, εκ των οποίων τα 1.600 θα είναι νέα.

ΝΕΟΙ ΚΟΜΒΟΙ

↓ Στις μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις περιλαμβάνονται νέοι παρακαμπτήριοι οδικοί άξονες, ολοκλήρωση της Γραμμής 4 του μετρό και δημιουργία ποδηλατοδρόμων. Στα νέα «έξυπνα» έργα που δρομολογεί το υπουργείο Υποδομών για την αποσυμφόρηση των κομβικών οδικών αξόνων περιλαμβάνεται το έργο κατασκευής των τριών κόμβων και της σύνδεσης της Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Λιγάλεω με την εθνική οδό Αθηνών-Κορίνθου και την ολοκλήρωση του κόμβου Σκαρμαμαγκά, καθώς και την «έξυπνη» λύση που επελέγη για τον ανισόπεδο κόμβο Μεταμόρφωσης: θα δημιουργηθεί νέα, ανεξάρτητη είσοδος στην εθνική οδό Αθηνών-Θεσσαλονίκης από την Αττική Οδό (με κατεύθυνση αποκλειστικά προς Πειραιά) ώστε να τελειώσει το καθημερινό, στελέωτο μεταλίτρισμα αυτοκινήτων εκεί όπου ενώνονται οι δύο κλάδοι εισόδου (αεροδρόμιο προς Λαμία και Λεωσσία προς Λαμία).

Η τεχνητή νοημοσύνη και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη σε ρόλο τροχονόμου

Παγώνει επ' αόριστον η βεβαίωση παραβάσεων από τις οκτώ «έξυπνες» κάμερες, που μόλις πριν από τρία εβδομήντα τέθηκαν σε λειτουργία, εξαιτίας έλλειψης προσωπικού. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες της «Απογευματινής», μέσα σε ελάχιστες μόνο ώρες λειτουργίας του συστήματος διαπιστώθηκε ότι το υπάρχον προσωπικό δεν επαρκεί για τη διαχείριση του συστήματος και σε ξαφνική σύσκεψη μεταξύ υψηλόβαθμων στελεχών του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη αποφασίστηκε η διακοπή της καταγραφής των παραβάσεων. Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε σε στενό κύκλο στελεχών αποφασίστηκε πως, επειδή αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό, θα χρησιμοποιηθεί μια ομάδα από τη νέα φρουριά των ειδικών φρουρών που σύντομα θα ολοκληρώσουν την ολιγόμηνη εκπαίδευσή τους και θα στελεχώσουν μία νέα υπηρεσία, τους διαχειριστές του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης. Βέβαια, γεννάται το ερώτημα, για ποιο

Παγώνουν οι οκτώ «έξυπνες» κάμερες λόγω έλλειψης προσωπικού

λόγο τόσο καιρό δεν είχε διαπιστωθεί το πρόβλημα της λειψανδρίας, παρά διαπιστώθηκε μόλις 30 ώρες μετά την επίσημη έναρξή του. Στην ίδια σύσκεψη τέθηκε το ζήτημα της απόσπασης προσωπικού από την περιφέρεια στη διαχείριση των παραβάσεων. Οι υπηρεσίες εκτός Αττικής «αιμορραγούν», αφού ήδη υπάρχουν χιλιάδες αποσπάσεις για την Αθήνα και άλλες περιοχές της χώρας για την κάλυψη κενών, την ενίσχυση τμημάτων Τροχαίας και άλλων υπηρεσιών. Δεν αντέχουν άλλη μείωση προσωπικού, αφού σε αρκετές αστυνομικές υπηρεσίες οι θάβριτες πλέον βγαίνουν με μεγάλη δυσκολία. Οπότε προς το παρόν το ζήτημα των αποσπάσεων «παγώνει» και αυτό, όπως και η διαχείριση του συστήματος των αποκα-

λούμενων «έξυπνων» καμερών. Στο μεταξύ, ο μόνιμος «πονοκέφαλος» του Λεκανοπεδίου, το επί δεκαετίες άλλοτο κυκλοφοριακό πρόβλημα, μπήκε στο μικροσκόπιο στην κλειστή σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, που πραγματοποιήθηκε χθες στο Μέγαρο Μαξίμου, παρουσία υπουργών και άλλων αξιωματούχων.

Σε σύντομο χρόνο αναμένεται να εφαρμοστεί ο περιορισμός της κυκλοφορίας των φορτηγών αλλά και η ρύθμιση της κυκλοφορίας στις εξόδους του Κηφισού από τροχονόμους, συνεπικουρούμενους από drones που θα αξιοποιούν τεχνολογία AI. «Σχεδιάζεται επιχειρησιακό σχέδιο με αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας, drones και ανθρώπινου δυναμικού. Προβλέπεται η παρουσία μεγάλου αριθμού στελεχών της Τροχαίας στους δρόμους, κυρίως με δίκυκλα, ενώ το Κέντρο Επιχειρήσεων θα έχει τον ρόλο του συντονιστή προκειμένου να αποσυμφορηθούν τα σημεία όπου παρατηρούνται προβλήματα σε ολόκληρη την Αττική», είχε αποκαλύψει ο Μιχάλης Χρυσοχαΐδης, διευκρινίζοντας ότι ο συντονισμός των παρεμβάσεων θα γίνεται με τη συνδρομή της τεχνητής νοημοσύνης. Μόλις εντοπίζονται τα προβληματικά σημεία είτε σε κεντρικές λεωφόρους είτε σε κάθετους ή παράλληλους δρόμους, περιπολικά ή μοτοοικειποτές της Τροχαίας θα σπεύδουν προκειμένου να ομαλοποιούν τη ροή των οχημάτων. Ταυτόχρονα, σύμφωνα πάντα με τον υπουργό «θα υπάρχει ανοικτή γραμμή με τους πολίτες τις κρίσιμες ώρες, από τις 7.00 έως τις 9.30 και από τις 17.00 έως τις 19.00, με συνολική εικόνα της κατάστασης μέσω drones, τα οποία θα προμηθευτεί το υπουργείο σε λίγες ημέρες και θα μπορούν να επιχειρούν ακόμη και σε συνθήκες βροχής».

Γιώργος Σόμπολας

Μοτοοικειποτές της ΕΛ.ΑΣ. θα παρεμβαίνουν όπου υπάρχουν προβλήματα στους δρόμους

Ο συγκοινωνιολόγος Σταύρος Κωνσταντινίδης

Στ. Κωνσταντινίδης: Επανασχεδιασμός του Κηφισού, να φύγουν οι επιχειρήσεις

Το πρόβλημα του Κηφισού είναι τόσο περιπλοκό και διυλιστικό, που οι συγκοινωνιολόγοι, όταν ερωτηθούν, σχεδόν ομόφωνα προτείνουν την πιο ακραία παρέμβαση: «Ξηλώστε τον και ξαναφτιάξτε τον». Όπως εξηγεί, μιλώντας στην «Α» ο Σταύρος Κωνσταντινίδης, συγκοινωνιολόγος και πολιτικός μηχανικός, «ο Κηφισός θέλει επανασχεδιασμό γιατί είναι λάθος σχεδιασμένος. Είναι ένας πολύ παλιός δρόμος στον οποίο ήδη θα έπρεπε να έχει γίνει από τα προηγούμενα χρόνια ένα πολύ σοβαρό "λίφτινγκ"». Σύμφωνα με τον Σταύρο Κωνσταντινίδη, αρχικά χρειάζονται παρεμβάσεις στο πλάτος του, καθώς αλλού έχει τέσσερις και αλλού τρεις λωρίδες, κάτι που προκαλεί συχνά συμφόρηση στη ροή των οχημάτων. Δεύτερη απαραίτητη παρέμβαση, η αλλαγή χρήσης γης εκατέρωθεν του αυτοκινητόδρομου. «Όλες οι αποθήκες και οι επιχειρήσεις logistics πρέπει να φύγουν από εκεί», λέει με βεβαιότητα ο συγκοινωνιολόγος ενώ προτείνει δύο ακόμη παρεμβάσεις: να αλλάξει ο σχεδιασμός των κόμβων ο οποίος είναι πολύ παλιός και δεν εξυπηρετεί ούτε τον σημερινό όγκο των οχημάτων που δέχεται ο Κηφισός ούτε τις ταχύτητες που αναπτύσσουν και να υπάρξει ένας διαχειριστής κυκλοφορίας αποκλειστικά για τον συγκεκριμένο αυτοκινητόδρομο, όπως έχουν όλοι οι αυτοκινητόδρομοι στην επικράτεια. Ο Σταύρος Κωνσταντινίδης εκτιμά πως «η χρονοθυρίδα των τριών πρωινών ωρών (7.00-10.00) για έλεγχο των φορτηγών, είναι μια σωστή σκέψη. Αποτελεί ένα από τα διαχειριστικά μέτρα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την επίλυση του κυκλοφοριακού. Είναι όμως μόνο αυτό που σας είπα: ένα διαχειριστικό μέτρο, μια ασπρίνη, αλλά από μόνο του δεν μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα».

Ντίνια Καραμάνου

«Βροχή» φοροαπαλλαγών, ξεπερνούν τα 22 δισ. ευρώ

Στη λίστα 1.236 περιπτώσεις, επανεξέταση και περιορισμό τους συστήνει το ΙΟΒΕ

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Με αλματώδη ρυθμό αυξάνονται οι φορολογικές δαπάνες, όπως ονομάζονται τεχνικά οι διάφορες φοροαπαλλαγές, με τα στοιχεία να τοποθετούν την Ελλάδα πολύ πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης, προκαλώντας ερωτήματα για τη σκοπιμότητα συνέχισής τους στην ίδια έκταση.

Δεδομένου, μάλιστα, ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα που «έχει ανάγκη από έσοδα», όπως έχει επισημάνει για το συγκεκριμένο ζήτημα ο κεντρικός τραπεζίτης της Γιάννης Στουρνάρας, το θέμα τίθεται ακόμη πιο επιτακτικά.

Εκπτώσεις δαπανών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, απαλλαγές από τον ΕΝΦΙΑ, απαλλαγές διαφόρων κατηγοριών από φόρο κληρονομιάς, από φόρο δωρεών, τυχερών παιχνιδιών, αισθητικές ομογενών από φόρο μετεμβίβασης ακινήτων, για την αγορά αγροτικών εκτάσεων, για μίσθια που τίθενται υπό ελληνική σημαία, εκπτώσεις από φόρο πολυτελείας επαγγελματιών σκοπών αναψυχής, αισθητική από ΦΠΑ των διαπραγματευόμενων συναλλαγμάτων και χαρτονομισμάτων, αλλά και της παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης, απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των καυσίμων ναυσιπλοΐας και αεροπορικών μεταφορών, περιλαμβάνονται

στο παζλ των 1.236 περιπτώσεων φορολογικών δαπανών, που καταγράφει η σχετική έκθεση του υπουργείου Οικονομικών, η οποία συνοδεύει τον προϋπολογισμό 2026. Σύνολο φοροαπαλλαγών: 22,88 δισ. ευρώ.

Το ΙΟΒΕ, στην προχθεσινή τριμηνιαία έκθεσή του, ένοιωσε τη φωνή του με αυτήν του κ. Στουρνάρα, που έχει κατ'επαγγελματίαν ζητήσει επανεξέταση των φορολογικών δαπανών. Σίγουρα, πολλές –οι περισσότερες πιθανότατα– φοροαπαλλαγές έχουν ισχυρή δικαιολογητική βάση, στοχεύοντας στην τόνωση της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της έρευνας, αλλά και σε κοινωνικά δικαιώματα. Όμως, η μεγάλη αύξηση τους αισιτελεί ισχυρό ερωτημασμά για την επανεξέτασή τους. Κάποιες μπορεί να έχουν ξεπεράσει, να είναι δυσανάλογα υψηλές σε σύγκριση με τον επιδιωκόμενο στόχο ή ακόμη και να αισιτελούν χαρακτηριστικές ρυθμίσεις υπέρ συγκεκριμένων ομάδων.

Όπως σημειώνει στην έκθεσή του τον περασμένο Απρίλιο ο κ. Στουρνάρας, απαιτούνται παρεμβάσεις «με επανεξέταση των υφιστάμενων φοροαπαλλαγών με γνώμονα την οικονομική και αναπτυξιακή δυναμική τους, αλλά και με αποτελεσματικότερη στόχευση της κοινωνικής πολιτικής».

Σε κάθε περίπτωση, ο μεγάλος αριθμός τους συμβάλλει

Το 2014 αντιστοιχούσαν στο 6,6% των φορολογικών εσόδων και το 2024 ανήλθαν στο 34,2%. Ο αντίστοιχος μέσος όρος στην Ευρώπη είναι 21,4%.

στην πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος, στην αδιαφάνεια και στη φοροδιαφυγή, επισημαίνουν οι αναλύσεις.

Στην έκθεση του ΙΟΒΕ επιστημονίζεται ότι η αύξηση των φοροαπαλλαγών ενισχύεται ακόμη και ως ποσοστό των συνολικών φορολογικών εσόδων, γεγονός που υποδηλώνει ότι η αύξηση των φοροαπαλλαγών ξεπερνάει την αντίστοιχη των φορολογι-

κών εισπράξεων. Συγκεκριμένα, ήταν μόλις 6,6% το 2014 και ακολουθώντας ευχρηστική πορεία έφτασε στο 15,7% των φορολογικών εσόδων το 2017, στο 26,6% το 2021 και στο 34,2% των φορολογικών εσόδων το 2024. Ο αντίστοιχος μέσος όρος των χωρών της Ευρώπης το 2023 ήταν 21,4%.

Σε απόλυτους όρους, από 3,042 δισ. ευρώ το 2014, οι φοροαπαλλαγές έφτασαν στα 22,881 δισ. ευρώ το 2024. Το άλμα του 2021, εξηγεί η μελέτη του ΙΟΒΕ, οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στην αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών, που οδήγησε σε υψηλότερες αποτιμήσεις των ακινήτων, που εξαιρούνται από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων (ΕΦΑ), καθώς και στην αύξηση του αφορολόγητου ορίου για δωρεές

και γονικές παροχές σε 800.000 ευρώ. Η φορολογία κεφαλαίου πρωταγωνιστεί στην κατανομή των φοροαπαλλαγών, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, που επικαλείται το ΙΟΒΕ, καλύπτοντας το 39,6% των φοροαπαλλαγών. Ο ειδικός φόρος επί ακινήτων (ΕΦΑ) καθώς και ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων αισιτελούν τις δύο σημαντικότερες υποκατηγορίες εδώ.

Ακολουθεί ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων, με ποσοστό 25,4% των φοροαπαλλαγών. Το μεγαλύτερο κόστος αυτής της κατηγορίας αφορά απαλλαγές εσόδων νομικών προσώπων που σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα από φόρο εισοδήματος, καθώς και εσόδων από μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα.

Τρίτη σε συμμετοχή στο ύψος των φοροαπαλλαγών, με ποσοστό 21,6%, η φορολογία φυσικών προσώπων, με τη μείωση φόρου από εισοδήματα από μισθώτα εργασία και ατομική αγροτική δραστηριότητα να αισιτελεί την υποκατηγορία με το μεγαλύτερο κόστος, σύμφωνα με την έκθεση του ΙΟΒΕ.

«Καθώς η Ελλάδα υστερεί σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη στην εισπράξη εσόδων από ΦΠΑ, τόσο λόγω της έλλειψης ομολογίας όσο και λόγω της εφαρμογής εξαιρέσεων που μειώνουν τα πραγματικά έσοδα σε σχέση με τα δυνητικά, κρίνεται σκόπιμο να περιοριστεί η εξάλωση ή να μειωθεί ο όγκος των φοροαπαλλαγών που προσφέρονται, στην κατεύθυνση ενός απλοποιημένου φορολογικού συστήματος», καταλήγει η έκθεση του ΙΟΒΕ.

Η ενίσχυση θα προσαυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε παιδί

Χωρίς ηλικιακά κριτήρια και με εισοδηματικό όριο τις 35.000 ευρώ

Θα αφορά ακίνητα που έχουν ανεγερθεί πριν από το 1990

Δυνατότητα για αύξηση των κονδυλίων του προγράμματος, εάν υπάρξει μεγάλη ζήτηση

Το νέο πρόγραμμα «Ανακαινίζω» θα καλύπτει αρκετά ακριβές εργασίες για ένα μέσο νοικοκυριό.

ΓΙΑ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗ Ή ΚΑΙ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Επιδοτήσεις έως 36.000€ για

► Προ των πυλών βρίσκεται το ανανεωμένο πρόγραμμα «Ανακαινίζω», το οποίο θα αφορά και σε κατοικίες που χρησιμοποιούνται για ιδιοκατοίκηση και σε «κλειστά» σπίτια, ενώ θα δίνει την δυνατότητα στους δικαιούχους να προβούν, πέρα από την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών τους, και σε εργασίες ανακαίνισης - αρκετά κοστοβόρες για ένα μέσο νοικοκυριό.

Το επιτελείο της κυβέρνησης εξεργάζεται σε αυτή τη φάση τις τελευταίες πινελιές του, για να μπορέσει εντός Μαΐου να βγει στον αέρα. Αφού το πρόγραμμα, ύψους 400 εκατ. ευρώ, έλαβε και επίσημα το «πράσινο» φως από την Κομισιόν - δόθηκε και η δυνατότητα να αυξηθεί, αν και εφόσον έχει η ζήτηση που εκτιμάται ότι θα έχει από τους ιδιοκτήτες.

Μάλιστα, όπως τόνισε ο ανα-

Μάιο αναμένεται να τρέξει το νέο πρόγραμμα, ύψους 400 εκατ. ευρώ, που θα καλύπτει έως και το 90% του κόστους

ΜΑΡΙΝΑ ΣΥΓΓΗΤΟΥ
mixinitou@e-typos.com

πληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, σε ραδιοφωνική συνέντευξη (ΣΚΑΪ), το νέο αυτό πρόγραμμα είναι το πρώτο του είδους στην Ευρώπη.

Τα μυστικά

Στην πραγματικότητα, το πρόγραμμα αυτή τη φορά θα αφορά πολύ περισσότερους πολίτες, αφού βάζει φρένο σε περιορισμούς ηλικίας και ακινήτων. Συγκεκριμένα, η ενίσχυση θα αφορά σε ιδιοκατοίκηση, σπίτια δηλαδή που ήδη χρη-

σιμοποιούνται από τους ιδιοκτήτες τους, και σε ενοίκιαση, κλειστά ακίνητα (για τουλάχιστον δύο έτη) τα οποία προορίζονται να βγουν ξανά στην αγορά ενοικίων.

Σύμφωνα με πληροφορίες του «Ελεύθερου Τύπου», το πρόγραμμα αφορά ακίνητα που έχουν ανεγερθεί πριν από το 1990, τα οποία αποτελούν και το μεγαλύτερο τμήμα του αποθέματος των «κλειστών» κατοικιών, αλλά και εκείνα που χρήζουν επιδιορθώσεων.

Ενισχύσεις

Όσον αφορά τις επιδοτήσεις, φαίνεται πως θα είναι... γενναί-

ες, αφού, όπως εξηγούν οι ίδιες πηγές, το όριο επιδότησης θα φτάνει τα 36.000 ευρώ, με προσαύξηση 5.000 ευρώ για κάθε παιδί και η κάλυψη έως και 90% του κόστους. Ειδικότερα, η επιδότηση φτάνει τα 300 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο για κατοικίες έως 120 τ.μ.

Να σημειωθεί ότι το προηγούμενο πρόγραμμα παρείχε επιδότηση έως 60% και έως 8.100 ευρώ για εργασίες ύψους έως 13.500 ευρώ.

Σε σχέση με τα εισοδηματικά κριτήρια, το όριο είναι έως 35.000 ευρώ για ζευγάρια, ενώ θα προβλέπεται και προσαύξηση 5.000 ευρώ για κάθε παιδί.

Στα σημαντικά που πρέπει να ξέρουν οι πολίτες είναι ότι αυτή τη φορά δεν θα υπάρχει ηλικιακός περιορισμός συμμετοχής των πολιτών, αλλά ούτε και περιορισμός σε φακέλους, καθώς κάθε

ιδιοκτήτης θα μπορεί να υποβάλει αίτηση για περισσότερα από ένα ακίνητα.

Οι εργασίες

Με τη συμμετοχή των πολιτών στο πρόγραμμα, που θα βγει στον αέρα τον Μάιο, θα μπορούν να επωφεληθούν από ήπια ενεργειακή αναβάθμιση έως και εργασίες πλήρους ανακαίνισης κατοικίας.

Ενδεικτικά, στις δαπάνες μπορούν να περιληφθούν οι εργασίες για ανακαίνιση μπάνιου, κουζίνας, αντικατάσταση πόρτας εισόδου και εσωτερικών θυρών, αντικατάσταση δαπέδων, αντικατάσταση ή επισκευή ηλεκτρολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, δομικών ορεικίων, επικρισμάτων, πλακιδίων, χρωματισμών και λοιπές αντίστοιχες εργασίες.

Πρόκειται, δηλαδή, για εργασίες οι οποίες είναι αρκετά ακριβές για ένα μέσο νοικοκυριό. ■

ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ

Αυξήθηκαν κατά 13,5% οι νέες οικοδομικές άδειες

ΜΕΓΑΛΗ άνοδο στις νέες εργασίες για την οικοδομή δείχνουν τα στοιχεία Οκτωβρίου της ΕΛΣΤΑΤ. Οι ιδιωτικές εργασίες, που είναι και το 97,2% του συνόλου, αυξήθηκαν κατά 14,4% το 2025, έναντι της εϊίδωσης του αντίστοιχου μήνα το 2024.

Πρόκειται για άνοδο στον αριθμό των οικοδομικών αδειών που έφτασαν τις 2.977 πέρυσι, από 2.602 πρόπερσι. Η συνολική εικόνα των στοιχείων δείχνει ότι, αν και αυξήθηκαν οι άδειες, συνέβη το αντίθετο στις επιφάνειες και τον όγκο των κατασκευών. Στην ιδιωτική δραστηριότητα, οι 2.977 οικοδομικές άδειες αντιστοιχούν σε 694.493 m² επιφάνειας και 3.437.754 m³ όγκου, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 14,4% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αλλά μείωση κατά 4,8% στην επιφάνεια και μείωση κατά 4,4% στον όγκο, σε σχέση με τον αντί-

στοιχο μήνα του 2024.

Μαζί με τη δημόσια οικοδομική δραστηριότητα, το σύνολο της οικοδομής στη χώρα αφορούσε 2.997 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 710.043 m² επιφάνειας και 3.537.905 m³ όγκου, παρουσίασε δηλαδή αύ-

ξηση κατά 13,5% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 5,2% στην επιφάνεια και μείωση κατά 3,9% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024.

Κων. Μαραβεϊλίδης

Ο αριθμός των νέων οικοδομικών αδειών αυξήθηκε, αλλά μειώθηκαν οι επιφάνειες και ο όγκος.

ανακαινίσεις

Το νέο πρόγραμμα θα είναι το πρώτο του είδους στην Ευρώπη, τόνισε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης.

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ

Βελτιωτικές παρεμβάσεις στο «Σπίτι μου 2»

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ βελτιώσεις στο πρόγραμμα «Σπίτι μου 2» προβλέπει σχετική απόφαση των υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Συνοχής, σύμφωνα με την οποία στα 150 τετραγωνικά μέτρα που θα πρέπει να είναι η επιφάνεια των ακινήτων που θα αγοραστούν από τους δικαιούχους του προγράμματος δεν θα περιλαμβάνονται οι βοηθητικοί χώροι.

Σύμφωνα με την απόφαση, το ακίνητο που αποκτάται αποτελεί ενιαία αυτοτελή οριζόντια ιδιοκτησία ή μονοκατοικία και η έκτασή του δεν υπερβαίνει τα 150 τετραγωνικά μέτρα. Στα τετραγωνικά μέτρα δεν προσμετρώνται αυτά που απαστυπώνονται στο συμβόλαιο αγοράς ως παραρτήματα - παρακολουθήματα του ακινήτου με ενοικά ή εμπράγματα δικαιώματα. Η αληθής έννοια των παραρτημάτων - παρακολουθημάτων, ιδίως στην περίπτωση των μονοκατοικιών, καταλαμβάνει και τους χώρους, οι οποίοι στο οικείο συμβόλαιο αγοράς περιγράφονται ως βοηθητικοί χώροι (ενδεικτικά, αποθήκες, θέσεις στάθμευσης, λεβητοστάσια κ.λπ.).

Σε άνοδο η αγορά ακινήτων

Με θετικές προοπτικές εισέρχεται η ελληνική αγορά ακινήτων στο 2026, σύμφωνα με την έρευνα «Property Market Outlook for Greece» του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Οι προβλέψεις για το πρώτο εξάμηνο του νέου έτους δείχνουν διατήρηση της δυναμικής στους τομείς των ξενοδοχείων, της δεύτερης κατοικίας και των βραχυχρόνιων μισθώσεων, με τη στήριξη της μακροοικονομικής σταθερότητας, των έργων αστικής ανάπτυξης και της αυξημένης πρόσβασης σε κεφάλαια. Την ίδια στιγμή, η επιβράδυνση σε γραφεία, εμπορικούς και αποθηκευτικούς χώρους σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος κατασκευής και το περιορισμένο απόθεμα προσιτής κατοικίας αναδεικνύουν τις διαρθρωτικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η αγορά στη μετάβασή της προς ένα πιο ώριμο και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης.